

AFET SOSYOLOJİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

BEYPAZARI MESLEK YÜKSEKOKULU

ACİL DURUM VE YÖNETİMİ AFET PROGRAMI

LEYLA DERİN

1. Sosyolojiye Giriş

SOSYOLOJİ NEDİR?

Sosyoloji;

“insanın toplumsal yaşamının, insan grupları ile toplumlarının bilimsel incelemesi” (Giddens, 2008),

“modern toplumlarda insan gruplarının ve toplumsal yaşamın sistematik ve planlı olarak çalışılması” (Browne, 1998)

“insan toplumlarının ve toplumu oluşturan gruplardaki insan davranışının bilimsel olarak incelenmesi” (Kornblum ve Smith 2008)

olarak tanımlanabilir.

Sosyolojik düşünce, olmuş olan olayların enformasyon niteliğindeki birikimi, **sosyolojik düşünme** ise, bunlardan çıkarılan yorumların belli bir düşünme biçimi sağlayarak halen süren veya gelecekteki muhtemel olayların anlaşılmasıdır (Birkök, 1998).

Sosyolojik imgelem, C. Wright Mills tarafından geliştirilmiş bir kavram olup, bireysel deneyimleri toplumsal kurumlarla ve toplumların tarihteki yeriyle ilişkilendirmeyi ifade eder.

Mikrososyoloji ve Makrososyoloji nedir?

Sosyolojik Kavramlar

Toplum

Toplum, belirli bir toprak parçasında yaşıyan, belirli bir kültürü ve ortak toplumsal kurumları paylaşan insan topluluğunun aralarındaki karşılıklı ilişkiler bütünüdür.

**Toplum
Tipleri**

Avcı ve toplayıcı toplumlar

Tarım toplumları

Kırsal toplumlar

Modern toplum

Endüstri toplumu

Bilgi toplumu

Toplumsal deęişme neyi ifade eder?

Diğer Kavramlar:

- Toplumsal Davranış
- Toplumsal Yapı
- Toplumsal Kurum
- Toplumsal Olgı
- Toplumsal Grup

Diğer Kavramlar:

- Benlik
- Statü
- Toplumsal Rol
- Değer
- Norm
- Yaptırım
- Toplumsallaşma

Toplumsal Davranış

'Başkası'nın varlığı ya da etkisi ile bağıntılı her türlü insan davranışı.

Toplumsal Yapı

Bir toplumsal dizgenin ya da toplumun öğeleri arasındaki düzenli ilişkiler bütünü; bir toplumun ya da toplumsal kümenin, yerleşik iç örgütleniş biçimi.

Toplumsal Kurum

Bir toplumdaki insanların çoğunluğunun izlediği, görece sürekli davranış kalıplarını içerdikleri için bir toplumun 'belkemiğini' oluşturduğu, çok kez üreme, düzen, inanç gibi temel gereksinimleri karşılamaya yönelik olduğu düşünölen davranış ve etkinlik biçimleri.

Toplumsal Olgü

Bir toplumun bireylerinin istençlerine bağlı olmadan ortaya çıkan, bireyi denetleyen, eylemlerini sınırlayan, bireyler üzerinde yaptırım gücü olan durum.

Benlik

Bireyin toplumsallaşma süreci içinde edindiği deneyimlerin ürünü olarak kendisine ilişkin tasarımı.

Toplumsal Rol

Belirli toplumsal konumlara yüklenen toplumsal beklentiler ve bu konumlarda bulunan kişilerin o beklentileri gerçekleştirme biçimleri.

Norm

Toplamı hukuk düzenini oluşturan ve en üstten (anayasadan) başlayarak bağlayıcılığı basamak basamak azalan bir sıradüzen içinde dizilmiş olan ilke ve kurallar bütünü, düze.

Yaptırım

Hukuk kurallarını çiğnemenin bedeli olarak yasalarca belirlenmiş karşılık.

Toplumsallaşma

Bireyin, toplumsal çevrenin töre, gelenek, kültür, değer ve ölçütlerini benimsemesi, onlara göre davranarak toplumsal işlevlerini yerine getirmeyi ve topluma uyum sağlamayı öğrenmesi süreci.

Toplumsal gerçeklik nedir?